

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W SANDOMIERZU**

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE SANDOMIERSKIM
W 2013 ROKU**

CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

Sandomierz-marzec 2014

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
<i>Cel opracowania</i>	4
<i>Podstawa opracowania</i>	5
<i>Metodologia opracowania</i>	5
I. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW W POWIECIE SANDOMIERSKIM	6
1.1. <i>Poziom i struktura bezrobocia</i>	6
1.2. <i>Struktura bezrobotnych według wielkich grup zawodów</i>	9
1.3. <i>Ranking zawodów bezrobotnych</i>	12
1.4. <i>Napływ bezrobotnych według zawodów</i>	15
1.5. <i>Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy</i>	17
1.6. <i>Zawody generujące długotrwałe bezrobocie</i>	19
II. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW W POWIECIE SANDOMIERSKIM	20
2.1. <i>Napływ ofert pracy według zawodów</i>	20
2.2. <i>Napływ ofert pracy według sekcji PKD</i>	23
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH, ZRÓWNOWAŻONYCH I NADWYŻKOWYCH	25
3.1. <i>Zawody deficytowe</i>	25
3.2. <i>Zawody zrównoważone</i>	27
3.3. <i>Zawody nadwyżkowe</i>	28
PODSUMOWANIE	31

WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych definiowany jest jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych.¹ Tym samym wyraźnie zaakcentowano, iż monitoring można wykorzystać przy stawianiu prognoz dotyczących zmieniającego się popytu na pracę. Prognozy te mogą mieć jedynie charakter prognoz krótkookresowych. Wynika to z dużej dynamiki następujących zmian na rynku pracy.

Podstawą do sporządzenia analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowi Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 poz. 537). Zgodnie z „Klasyfikacją Zawodów i Specjalności” bezrobotni rejestrowani są według sześciocyfrowych kodów zawodów, które mogą być segregowane w grupy elementarne (czterocyfrowe), a następnie w grupy średnie (trzycyfrowe), duże (dwucyfrowe) i wielkie (jednocyfrowe). Od 1 września 2012r. obowiązuje zmieniona klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy wprowadzona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy i zakresu jej stosowania (Dz. U. z dnia 19 listopada 2012 r., poz. 1268). W końcowym efekcie struktura klasyfikacji obejmuje 10 grup wielkich, 43 grupy duże (wewnętrzny podział grup wielkich), 132 grupy średnie (wewnętrzny podział grup dużych) i 444 grupy elementarne (wewnętrzny podział grup średnich), przy czym grupy elementarne obejmują 2366 zawodów i specjalności.

W omawianej statystyce stosuje się kryterium kwalifikowania bezrobotnych poprzednio pracujących według zawodu, w jakim poszukują pracy, do wykonywania którego mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź posiadają odpowiedni staż pracy w danym zawodzie (udokumentowana ciągłość pracy w okresie minimum 1 roku, w tym samym zawodzie). Bezrobotni, którzy nie pracowali przed nabyciem statusu bezrobotnego (w tym absolwenci szkół) kwalifikowani są według zawodu

¹ Zalecenia metodyczne do prowadzenia zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003, str.6

wyuczonego. Jeżeli bezrobotny posiadał kwalifikację uprawniającą do wykonywania kilku zawodów, kwalifikowany był według zawodu, w którym chciałby podjąć pracę. Statystyka obejmuje również grupę osób „Bez zawodu”, które nie spełniają jednocześnie dwóch warunków:

- ✓ nie posiadają świadectwa (dyplomu) ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu,
- ✓ nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

Grupa bez zawodu dotyczy przede wszystkim osób z wykształceniem podstawowym, niepełnym podstawowym, gimnazjalnym oraz osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące, jeżeli po ukończeniu (bądź nie ukończeniu) szkoły nie ukończyły kursu, na którym zdobyły odpowiednie kwalifikację zawodowe oraz dyplom uprawniający ich do wykonywania danego zawodu, a także nie przepracowały w danym zawodzie minimum 1 roku, bądź pracowały w danym zawodzie ponad 1 rok, lecz nie miały ciągłości pracy w tym zawodzie.

Cel opracowania

Opracowanie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest analizą i oceną bezrobotnych według zawodów i specjalności. Informacje zawarte w poniższym raporcie pomocne będą przy:

- określeniu kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy,
- właściwym planowaniu i prowadzeniu działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu przez samorząd oraz instytucje zajmujące się problematyką bezrobocia,
- doskonaleniu jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego, poprzez dostarczenie informacji na temat zawodów poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które wygasa zapotrzebowanie na rynku pracy,
- zwiększaniu efektywności szkoleń osób bezrobotnych dzięki dostosowaniu kierunków szkoleń do potrzeb pracodawców,
- korygowaniu poziomu i kierunków kształcenia zawodowego poprzez udostępnienie wyników analiz dyrekcjom szkół i władzom oświatowym,
- prowadzeniu racjonalnego i zgodnego z potrzebami rynku gospodarowania środkami Funduszu Pracy,
- ułatwianiu realizacji programów specjalnych.

Podstawa opracowania

Podstawą do sporządzenia monitoringu zawodów jako jednego z elementów analizy rynku pracy jest:

- Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01- „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy. Stan za I i II półrocze 2013 roku”
- Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01- „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I i II półrocze 2013 roku”
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2011 (Dz. U. Nr 239 poz. 1594, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 2011r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2011(Dz. U. Nr 83, poz.453)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 poz.537)

Metodologia opracowania

Szczegółowe zalecenia metodyczne do opracowania raportu wynikają z opracowanych w Departamencie Rynku Pracy Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej „Zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.” Niniejsze opracowanie składa się jedynie z części diagnostycznej. Została ona przygotowana w oparciu o raport obejmujący analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie sandomierskim w 2013 roku sporządzony na podstawie danych zawartych w Załączniku Nr 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy i ofert pracy” oraz Załączniku Nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności.”

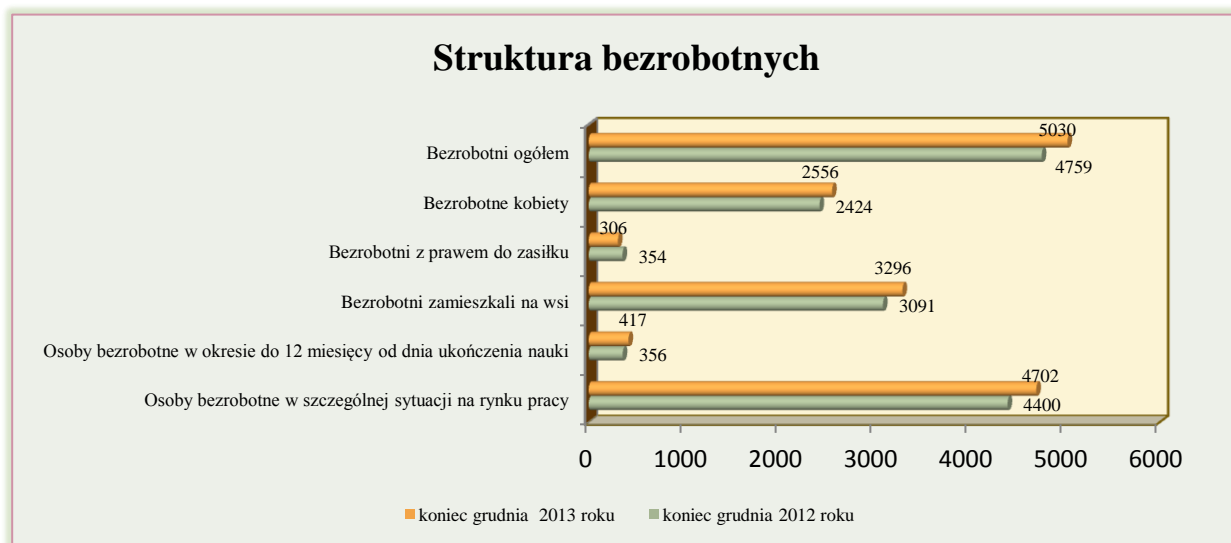
Należy zaznaczyć, że poniższe opracowanie bazuje jedynie na danych zgromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu dotyczących liczby osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności oraz według Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD. Niestety raport nie obejmuje analizy ofert zamieszczonych w prasie i Internecie, dla której wciąż brak odpowiedniej jednolitej dla całego kraju metodologii.

I. Analiza bezrobocia według zawodów w powiecie sandomierskim

1.1. Poziom i struktura bezrobocia

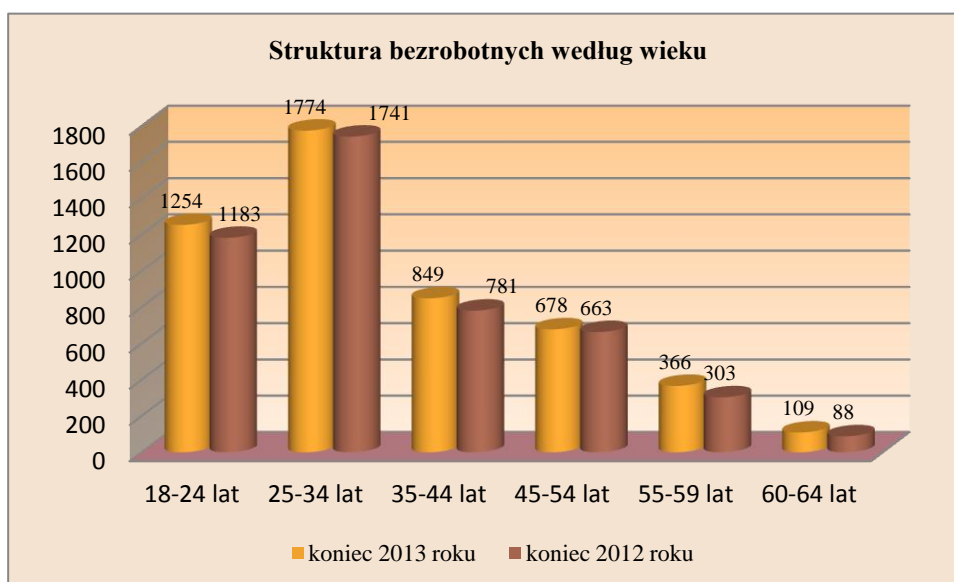
Liczba bezrobotnych w powiecie sandomierskim w końcu grudnia 2013 roku wynosiła 5030 osób (zanotowano wzrost o 271 osób w stosunku do końca grudnia 2012 roku), w tym 2556 kobiet (51% ogółu bezrobotnych), 306 bezrobotnych z prawem do zasiłku (6% ogółu bezrobotnych). Wśród bezrobotnych przeważali mieszkańcy wsi - 3296 (65% ogółu bezrobotnych). Bezrobotne kobiety zamieszkujące wieś to 33,3% ogółu bezrobotnych (1678). Ponadto w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu pozostawało 146 bezrobotnych niepełnosprawnych, a także 44 osoby poszukujące pracy. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych - 4702 to osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym: 1254 -osoby bezrobotne do 25 roku życia (1183 na koniec grudnia 2012r.), 2953-osoby długotrwale bezrobotne (2754 na koniec grudnia 2012r.), w tym 1626 to kobiety, 765 - kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (705 na koniec grudnia 2012r.), 834 - bezrobotnych powyżej 50 roku życia (749 na koniec grudnia 2012r.), 1422 - bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (1264 na koniec grudnia 2012r.), 2245 - bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (2154 na koniec grudnia 2012r.), 2395 - bezrobotnych bez wykształcenia średniego (2243 na koniec grudnia 2012r.), 398 - bezrobotnych samotnie wychowujących, co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (345 na koniec grudnia 2012r.), 64 - bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia (51 na koniec grudnia 2012r.).

WYKRES 1

W końcu 2013 roku bezrobotni w grupie wiekowej **18-34** lat stanowili 60% ogółu bezrobotnych (3028 osób). Udział bezrobotnych w pozostałych grupach wiekowych wynosił: **35-44** lat – 17% (849 osób), **45-54** lat – 13,5% (678 osób), **55-59** lat – 7% (366 osób), **60-64** lat – 2% (109 osób). W końcu 2013 roku w porównaniu do końca 2012 roku nastąpił wzrost liczby bezrobotnych w każdej grupie wiekowej. Największy wzrost liczby bezrobotnych nastąpił w grupie wiekowej 18-24 lat (o 71 osób), grupie wiekowej 35-44 lat (o 68 osób) oraz w grupie wiekowej 55-59 lat (o 63 osoby). Natomiast najmniejszy wzrost liczby bezrobotnych miał miejsce w grupie wiekowej 45-54 lat (o 15 osób) oraz w grupie wiekowej 60-64 lat (o 21 osób). Liczba bezrobotnych kobiet w końcu 2013 roku w porównaniu do liczby bezrobotnych mężczyzn była wyższa w wieku 18-44 lat, natomiast bezrobotni mężczyźni przeważali w wieku 45-64 lat.

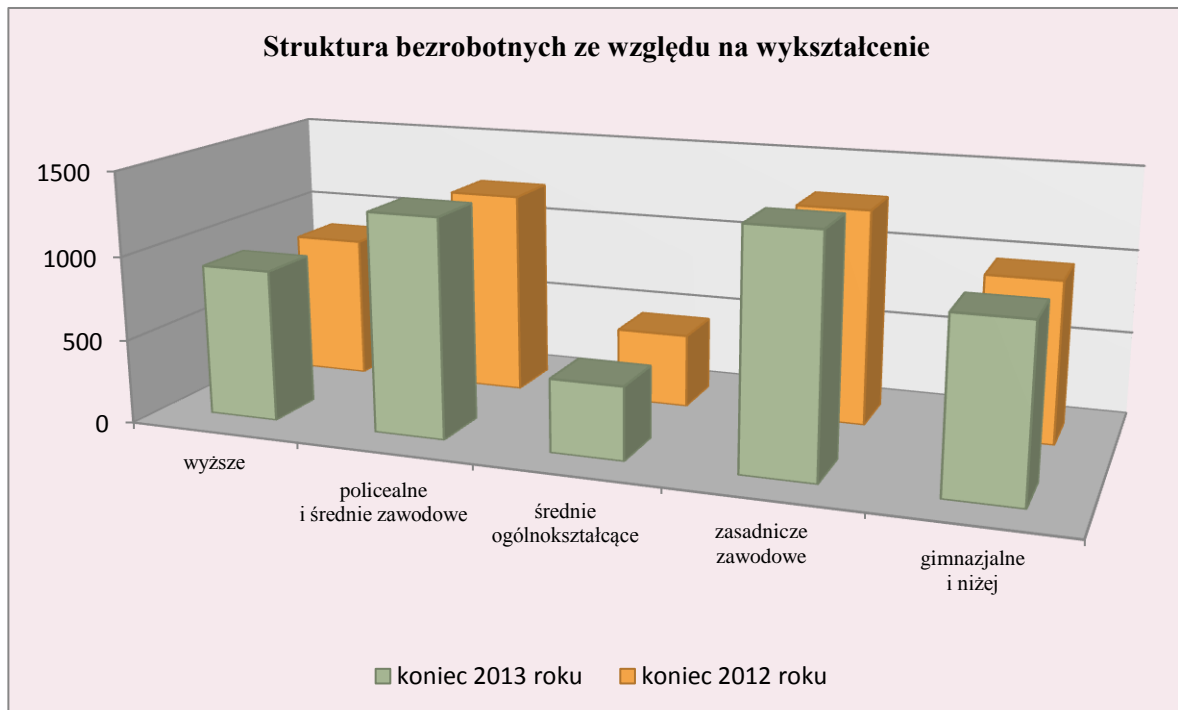
WYKRES 2

Z analizy struktury wykształcenia bezrobotnych wynika, że w końcu 2013 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby bezrobotne z wykształceniem zasadniczym zawodowym (1388 osób), policealnym i średnim zawodowym (1300 osób) oraz gimnazjalnym i niższym (1007 osób). Wykształcenie wyższe posiadało 903 osoby, natomiast wykształcenie średnie ogólnokształcące 432 osoby. W porównaniu do końca 2012 roku nastąpił wzrost liczby bezrobotnych z wykształceniem wyższym, policealnym i średnim zawodowym, zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niżej. Największy wzrost liczby bezrobotnych nastąpił wśród

bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz policealnym i średnim zawodowym. Natomiast spadek liczby bezrobotnych miał miejsce wśród bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym, policealnym i średnim zawodowym oraz średnim ogólnokształcącym liczba bezrobotnych kobiet była wyższa niż bezrobotnych mężczyzn. Natomiast liczba bezrobotnych mężczyzn była wyższa wśród bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym i gimnazjalnym.

WYKRES 3

Stopa bezrobocia w powiecie sandomierskim na koniec grudnia 2013 roku wynosiła 13,4% (w województwie świętokrzyskim 16,5%, w kraju 13,4%).

1.2. Struktura bezrobotnych według wielkich grup zawodów

Wśród 5030 bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Sandomierzu na koniec 2013 roku pozostawało:

- ✓ 3713 osób posiadających zawód,
- ✓ 1317 osób bez zawodu.

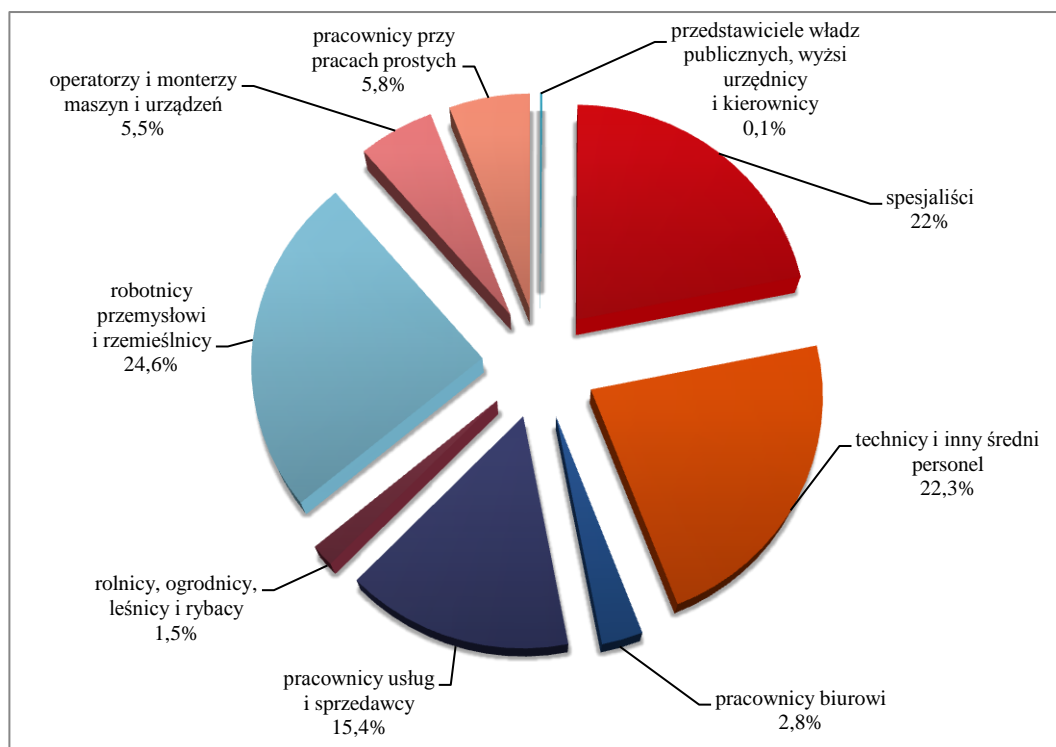
Strukturę zawodową bezrobotnych według wielkich grup zawodów na koniec 2013r. przedstawia poniższa tabela oraz wykres.

Tabela 1. Liczba bezrobotnych według wielkich grup zawodów na koniec 2013r.

Grupy Zawodów	Liczba bezrobotnych na koniec 2013 roku		
	ogółem	kobiety	mężczyźni
Przedstawiciele władz publicznych wyżsi urzędnicy i kierownicy	5	3	2
Specjaliści	806	557	249
Technicy i inny średni personel	828	430	398
Pracownicy biurowi	104	82	22
Pracownicy usług i sprzedawcy	573	435	138
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	59	37	22
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	917	197	720
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	204	65	139
Pracownicy przy pracach prostych	217	79	138
Sily zbrojne	0	0	0
Bez zawodu	1317	671	646
RAZEM	5030	2556	2474

Źródło: Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01.

BEZROBOTNI POSIADAJĄCY ZAWÓD WG STANU NA KONIEC 2013r.

Na koniec 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sandomierzu liczba bezrobotnych według wielkich grup zawodowych była największa wśród robotników przemysłowych i rzemieślników- 917 osób. Mężczyźni w tej grupie stanowili większość. W/w grupie zawodowej najwięcej bezrobotnych było zarejestrowanych w zawodzie: ślusarz- 154 osoby, krawiec- 86 osób, murarz- 61 osób, mechanik pojazdów samochodowych- 46 osób, piekarz- 36 osób, tokarz w metalu- 35 osób, malarz budowlany- 33 osoby, mechanik samochodów osobowych- 33 osoby, technolog robót wykończeniowych w budownictwie- 29 osób, cukiernik- 27 osób oraz hydraulik- 21 osób.

Na drugim miejscu pod względem udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych znalazła się grupa techników i innego średniego personelu. Bezrobotni sklasyfikowani w tej grupie w liczbie 828 osób stanowili 22,3% ogółu bezrobotnych. Grupa ta charakteryzuje się najwyższym udziałem bezrobotnych kobiet. W omawianej grupie przeważali m.in. : technicy ekonomiści- 139 osób, technicy mechanicy- 88 osób, technicy budownictwa- 71 osób, technicy żywienia i gospodarstwa domowego- 62 osoby, technicy ogrodnictwa- 48 osób, technicy technologii odzieży- 32 osoby, technicy technologii żywności- przetwórstwo owocowo-

warzywne- 31 osób, technicy rolnictwa- 28 osób, technicy ochrony środowiska- 28 osób oraz technicy farmaceutyczni- 23 osoby.

Na trzecim miejscu znaleźli się bezrobotni z grupy specjaliści- 806 osób, tj. 22% ogółu bezrobotnych. W tej grupie najwięcej osób bezrobotnych było zarejestrowanych w zawodzie: specjalista administracji publicznej- 116 osób, ekonomista- 71 osób, pedagog- 59 osób, specjalista do spraw marketingu i handlu- 40 osób, inżynier ogrodnictwa- 38 osób, socjolog- 20 osób, specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych- 20 osób. W grupie specjalistów dominowały kobiety.

W dalszej kolejności znaleźli się bezrobotni z grupy pracownicy usług i sprzedawcy- 573 osoby, tj. 15,4% ogółu bezrobotnych. Najwyższe bezrobocie w tej grupie zawodowej odnotowano wśród: sprzedawców- 156 osób, kucharzy małej gastronomii- 60 osób, fryzjerów- 59 osób, techników handlowców- 52 osoby, robotników gospodarczych- 50 osób, kucharzy- 49 osób, kelnerów-34 osoby.

Wśród pracowników przy pracach prostych było zarejestrowanych 217 bezrobotnych, tj. 5,8% ogółu bezrobotnych. Najliczniejszą grupę tworzyli: robotnicy budowlani- 74 osoby, robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym- 30 osób, sprzątaczk biurowe- 21 osób. W tej grupie większość stanowili mężczyźni.

W grupie operatorów i monterów maszyn i urządzeń było zarejestrowanych 204 bezrobotnych(5,5%). W tej grupie przeważali mężczyźni. Najwięcej bezrobotnych poszukiwało pracy w zawodzie: operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego- 51 osób, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych- 34 osoby, kierowca samochodu ciężarowego- 15 osób, kierowca samochodu osobowego- 11 osób oraz kierowca operator wózków jezdniowych- 11 osób.

W grupie 104 bezrobotnych pracowników biurowych stanowiących 2,8% ogółu posiadających zawód, większość stanowiły kobiety. Wśród osób poszukujących pracy najwięcej pozostawało: techników hotelarstwa- 33 osoby, magazynierów- 18 osób, pozostałych pracowników do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń- 15 osób, techników prac biurowych- 11 osób, asystentów do spraw księgowości- 6 osób.

W rejestrze urzędu pozostawało 59 rolników, ogrodników, leśników i rybaków, tj. 1,5% ogółu bezrobotnych. W tej grupie utrzymywała się przewaga kobiet. Najwyższe bezrobocie

odnotowano wśród: rolników- 12 osób, rolników upraw polowych- 10 osób, ogrodników- uprawa warzyw polowych- 9 osób oraz rolników upraw mieszanych- 8 osób.

Najmniejszym udziałem w ogólnej liczbie bezrobotnych charakteryzowała się grupa przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy- 5 osób, czyli 0,1% ogółu zarejestrowanych.

1.3. Ranking zawodów bezrobotnych

Tabela 1 przedstawia 10 zawodów, w których w końcu 2013 roku było najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela 1. Zawody dominujące w powiecie sandomierskim - stan w końcu 2013r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym				
				kobiety	absolwenci		powyżej 12 m-cy	
					razem	kobiety	razem	kobiety
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Bez zawodu	1317	671	173	77	161	72
1	522301	Sprzedawca	156	136	2	2	65	56
2	722204	Ślusarz	154	1	0	0	47	1
3	331403	Technik ekonomista	139	110	5	3	55	48
4	242217	Specjalista administracji publicznej	116	83	17	16	31	22
5	311504	Technik mechanik	88	1	4	0	17	1
6	753105	Krawiec	86	85	1	1	30	29
7	931301	Robotnik budowlany	74	3	0	0	43	1
8	263102	Ekonomista	71	47	6	5	23	19
9	311204	Technik budownictwa	71	9	3	0	20	2
10	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	62	45	6	3	9	6
Ogółem			1017	520	44	30	340	185

Źródło: T-II/P-1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie sandomierskim, stan w końcu 2013 roku

W końcu 2013 roku osoby bezrobotne bez zawodu stanowiły 26% ogółu bezrobotnych (1317 osób, w tym 671 kobiet). Najwięcej bezrobotnych było zarejestrowanych w zawodzie: sprzedawca- 156 osób (w tym 136 kobiet), ślusarz - 154 osoby, technik ekonomista – 139 osób

(w tym 110 kobiet), specjalista administracji publicznej - 116 osób (w tym 83 kobiety), technik mechanik – 88 osób, krawiec- 86 osób (w tym 85 kobiet), robotnik budowlany – 74 osoby. Najmniej bezrobotnych było zarejestrowanych w zawodzie technik żywienia i gospodarstwa domowego- 62 osoby (tym 45 kobiet), technik budownictwa – 71 osób oraz ekonomista – 71 osób (w tym 47 kobiet).

Z danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, że najbardziej dominujące zawody wśród bezrobotnych kobiet to:

- technik ekonomista,
- sprzedawca,
- specjalista administracji publicznej,
- krawiec,
- ekonomista,
- technik żywienia i gospodarstwa domowego.

Najbardziej dominujące zawody wśród bezrobotnych mężczyzn to:

- ślusarz,
- technik mechanik,
- technik budownictwa,
- robotnik budowlany.

W końcu 2013 roku było zarejestrowanych 417 absolwentów (osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki). W omawianym okresie bezrobotni absolwenci bez zawodu stanowili 41,4% ogółu bezrobotnych. Zawody dominujące w grupie absolwentów to: specjalista administracji publicznej, ekonomista, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik ekonomista.

Osoby bezrobotne poprzednio pracujące pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy w końcu 2013 roku stanowiły 27% ogółu bezrobotnych (1349 osób, w tym 667 kobiet). Z danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, że najwięcej osób bezrobotnych poprzednio pracujących, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy było zarejestrowanych w następujących zawodach: sprzedawca - 65 osób, technik ekonomista- 55 osób, ślusarz - 47 osób, robotnik gospodarczy - 43 osoby, specjalista administracji publicznej – 31 osób, krawiec - 30 osób, ekonomista- 23 osoby. Natomiast najmniej, w zawodzie technik żywienia

i gospodarstwa domowego – 9 osób, technik mechanik- 17 osób, technik budownictwa- 20 osób.

Struktura bezrobotnych według dużych grup zawodowych przedstawia się następująco:

Tabela 2. Struktura bezrobotnych według dużych grup zawodowych(kod dwucyfrowy)

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	w tym				
				kobiety	absolwenci		powyżej 12 m-cy	
					razem	kobiety	razem	kobiety
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	31	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	11,9851	8,3291	6,9672	1,2987	9,8488	7,8991
2	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	10,9616	0,5307	3,6885	0,0000	11,3637	0,8403
3	51	Pracownicy usług osobistych	7,6756	11,2998	12,2951	16,8833	7,3232	10,7562
4	52	Sprzedawcy i pokrewni	7,0573	11,349	2,459	2,5974	8,1621	13,6132
5	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	6,5714	1,3263	3,2787	0,0000	7,2392	2,0168
6	24	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	6,5176	9,4431	16,3938	21,4273	4,2089	6,0504
7	26	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	5,3325	7,3211	9,0164	11,6885	4,3771	6,3866
8	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji	5,1441	7,534	4,5082	4,5456	5,6399	9,58
9	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	5,0901	7,6394	1,6393	0,6494	6,4815	9,7479
10	23	Specjaliści nauczania i wychowania	4,5785	7,268	9,4261	10,3898	3,6197	5,8823
Ogółem			70,9138	72,0405	69,6723	69,48	68,2641	72,7728

Źródło: T-II/P-la Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie sandomierskim stan w końcu 2013 roku

W tabeli powyżej przedstawiono 10 dużych grup zawodowych (kod dwucyfrowy), które stanowią 71% ogółu grup zawodowych (kod dwucyfrowy) w powiecie sandomierskim stan w końcu 2013 roku. Najwyższy odsetek osób bezrobotnych w badanych grupach zawodowych stanowi średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych – 11%, robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń- 10%, pracownicy usług osobistych – 8%,

sprzedawcy i pokrewni - 7%, robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) – 6,57%, specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania – 6,5%. Najmniej osób bezrobotnych było zarejestrowanych w następujących grupach zawodowych: specjaliści nauczania i wychowania – 4,5%, robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 5%, średni personel do spraw biznesu i administracji – 5,38%, specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury – 5,14%.

1.4. Napływ bezrobotnych według zawodów

W 2013 roku w PUP w Sandomierzu napływ bezrobotnych wg zawodu wynosił ogółem 5311 osób zarejestrowanych (w 2012 roku wynosił 5144 osoby), wśród nich było 2426 kobiet. Napływ bezrobotnych wg zawodów w 2013 roku przedstawiono w Tabeli 3.

Tabela 3. Napływ bezrobotnych wg zawodów (zawody dominujące) w powiecie sandomierskim w 2013 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym		
				kobiety	absolwenci	
					razem	kobiety
1	2	3	4	5	6	7
		Bez zawodu	1514	644	334	131
1	722204	Ślusarz	157	0	0	0
2	522301	Sprzedawca	132	112	10	10
3	331403	Technik ekonomista	127	83	8	6
4	242217	Specjalista administracji publicznej	116	79	29	24
5	311504	Technik mechanik	108	0	6	0
6	311204	Technik budownictwa	91	12	6	0
7	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	78	52	10	5
8	263102	Ekonomista	71	39	18	15
9	235107	Pedagog	70	60	13	11
10	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	65	0	11	0
11	512002	Kucharz małej gastronomii	62	32	12	7
12	514101	Fryzjer	60	58	18	18
13	711202	Murarz	57	1	0	0
14	314205	Technik ogrodnik	54	24	3	2

15	753105	Krawiec	54	54	2	2
16	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	49	34	2	1
17	931301	Robotnik budowlany	47	2	0	0
18	522305	Technik handlowiec	45	27	2	1
19	834103	Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych	44	0	3	0
20	321301	Technik farmaceutyczny	43	39	15	14
21	351203	Technik informatyk	42	6	8	0
22	512001	Kucharz	41	29	2	1
23	515303	Robotnik gospodarczy	41	10	2	1
24	513101	Kelner	40	34	0	0
25	712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	38	0	10	0
26	422402	Technik hotelarstwa	35	28	5	5
27	723105	Mechanik samochodów osobowych	35	0	0	0
28	213204	Inżynier ogrodnictwa	34	21	10	9
29	325511	Technik ochrony środowiska	31	24	4	3
30	722314	Tokarz w metalu	30	1	0	0
31	263204	Socjolog	29	23	6	6
32	228301	Fizjoterapeuta	28	24	11	9
33	311408	Technik elektronik	27	2	2	0
34	751204	Piekarz	26	6	0	0
35	816029	Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	25	23	0	0

Źródło: T-II/P-2 Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie sandomierskim w 2013 roku.

W tabeli zostały wyszczególnione trzydzieści pięć zawodów najliczniej występujących wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w 2013 roku w powiecie sandomierskim. Największy napływ bezrobotnych w analizowanym okresie stanowiły osoby bezrobotne bez zawodu - 1514 osób. W następnej kolejności sklasyfikowani byli m.in.: ślusarze - 157 osób, sprzedawcy -132 osoby (w tym 112 kobiet), technicy ekonomiści – 127 osób (w tym 83 kobiety), specjaliści administracji publicznej – 116 osób (w tym 79 kobiety), technicy mechanicy – 108 osób, technicy budownictwa – 91 osób, technicy żywienia i gospodarstwa domowego – 78 osób, (w tym 52 kobiety), ekonomiści – 71 osób (w tym 39 kobiet), pedagodzy – 70 osób (w tym 60 kobiet). Mniejszy napływ bezrobotnych w 2013 roku widoczny był w zawodach: operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego - 25 osób (w tym 23 kobiety), piekarz - 26 osób (w tym 6 kobiet), technik elektronik – 27 osób,

fizjoterapeuta - 28 osób (w tym 24 kobiety), socjolog - 29 osób (w tym 23 kobiety), tokarz w metalu - 30 osób.

W grupie absolwentów (osoby zarejestrowane w okresie 12 miesięcy od daty ukończenia nauki) największy napływ bezrobotnych był w zawodach:

- specjalista administracji publicznej - 29 osób (w tym 24 kobiety),
- ekonomista – 18 osób (w tym 15 kobiet),
- fryzjer – 18 osób (w tym 18 kobiet),
- technik farmaceutyczny – 15 osób (w tym 14 kobiet),
- pedagog – 13 osób (w tym 11 kobiet),
- kucharz małej gastronomii – 12 osób (w tym 7 kobiet),
- fizjoterapeuta – 11 osób (w tym 9 kobiet),
- mechanik pojazdów samochodowych – 11 osób.

1.5. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2013 roku
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	724
Przetwórstwo przemysłowe	450
Budownictwo	350
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	253
Działalność nie zidentyfikowana	212
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	190
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	183
Transport i gospodarka magazynowa	139
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	109

Edukacja	109
Pozostała działalność usługowa	101
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	95
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	76
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	74
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	71
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	60
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	56
Górnictwo i wydobywanie	29
Informacja i komunikacja	25
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	10
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	6
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

Źródło: T-II/P-9 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie sandomierskim w 2013 roku

Z analizy danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, że najwięcej bezrobotnych w 2013 roku było zarejestrowanych w następujących sekcjach PKD:

- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych - **724 osoby**,
- przetwórstwo przemysłowe – **450 osób**,
- budownictwo – **350 osób**,
- administracja publiczna i obrona narodowa - **253 osoby**,
- działalność nie zidentyfikowana - **212 osób**,
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – **190 osób**,
- gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników – **183 osoby**,
- transport i gospodarka magazynowa – **139 osób**.

Najmniej bezrobotnych w 2013 roku było zarejestrowanych w następujących sekcjach PKD:

- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych – **6 osób**,

- działalność zawiązana z obsługą rynku nieruchomości - **10 osób**,
- informacja i komunikacja - **25 osób**,
- górnictwo i wydobywanie – **29 osób**,
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa – **56 osób**,
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – **60 osób**.

1.6. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie

Zawody generujące długotrwałe bezrobocie charakteryzują się wysokim wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia ($W^k_{a,1}$). Jest on wyrażony jako iloraz zarejestrowanych bezrobotnych w badanym zawodzie, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy do ogólnej liczby zarejestrowanych w tym zawodzie; opisuje jaka część osób zarejestrowanych w badanym zawodzie staje się osobami pozostającymi bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Spośród wszystkich dwucyfrowych grup zawodowych generujących długotrwałe bezrobocie najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia towarzyszył grupie zawodowej – robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie(1). Grupy zawodowe o najniższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia to m.in.: specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych – 0,1389, specjaliści do spraw zdrowia - 0,1579, średni personel do spraw zdrowia – 0,1667, technicy informatycy – 0,1739, pracownicy obsługi klienta – 0,1905, specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania – 0,2066. Cztery grupy zawodowe miały wskaźnik długotrwałego bezrobocia równy 0,0000. Wśród takich grup zawodowych znaleźli się: kierownicy do spraw zarządzania i handlu, kierownicy w branżach hotelarskich, handlu i innych branżach usługowych, sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach oraz przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni.

II. Analiza ofert pracy według zawodów w powiecie sandomierskim

2.1. Napływ ofert pracy według zawodów

Do PUP w Sandomierzu w 2013 roku wpłynęło 2150 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, z czego 1351 ofert stanowiły oferty zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, co stanowiło 63% ogółu wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, natomiast 799 ofert to zgłoszone miejsca aktywizacji zawodowej (staż, prace społecznie użyteczne), co stanowiło 37% ogółu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Spośród ogółu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej 47% stanowiły oferty subsydiowane. Z sektora publicznego w 2013 roku zostało zgłoszonych 22% wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, natomiast z sektora prywatnego- 78%.

W analizie napływu ofert pracy według zawodów wzięto pod uwagę kryterium ilości zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie. W Tabeli 4 zostały przedstawione oferty pracy w tych zawodach, w których zgłoszono minimum 10 ofert pracy.

Tabela 4. Najwięcej zgłoszonych ofert pracy wg zawodów w powiecie sandomierskim w 2013 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2013 roku
1.	522301	sprzedawca	163
2.	411090	pozostali pracownicy obsługi biurowej	139
3.	962201	pracownik prac dorywczych	111
4.	515303	robotnik gospodarczy	83
5.	818116	operator urządzeń przemysłu szklarskiego	71
6.	513101	kelner	66
7.	512001	kucharz	49
8.	834401	kierowca operator wózków jezdniowych	48
9.	332203	przedstawiciel handlowy	43
10.	833203	kierowca samochodu ciężarowego	43

11.	941201	pomoc kuchenna	41
12.	334390	pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	38
13.	335203	urzędnik podatkowy	36
14.	741103	elektryk	34
15.	531190	pozostali opiekunowie dziecięcy	30
16.	522390	pozostali sprzedawcy sklepowi(ekspedienci)	28
17.	432103	magazynier	27
18.	911207	sprzątaczką biurową	27
19.	243106	specjalista do spraw marketingu i handlu	22
20.	331301	księgowy	22
21.	514101	fryzjer	21
22.	723103	mechanik pojazdów samochodowych	20
23.	753303	szwaczka	20
24.	235914	wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	18
25.	541307	pracownik ochrony fizycznej bez licencji	18
26.	722204	ślusarz	18
27.	513202	barman	16
28.	833202	kierowca ciągnika siodłowego	16
29.	524902	doradca klienta	15
30.	816029	operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	15
31.	321301	technik farmaceutyczny	14

32.	512002	kucharz małej gastronomii	14
33.	522302	sprzedawca w branży mięsnej	14
34.	234201	nauczyciel przedszkola	13
35.	325907	terapeuta zajęciowy	13
36.	334306	technik administracji	13
37.	341205	pracownik socjalny	13
38.	228301	fizjoterapeuta	12
39.	832202	kierowca samochodu dostawczego	12
40.	222101	pielęgniarka	11
41.	314413	technik technologii żywności-przetwórstwo owocowo-warzywne	11
42.	341201	asystent osoby niepełnosprawnej	11
43.	441202	kurier	11
44.	711601	brukarz	11
45.	541308	pracownik ochrony fizycznej I stopnia	11

Źródło: T-II/P-3 Oferty pracy wg zawodów w powiecie sandomierskim w 2013 roku

W 2013 roku pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na m.in.: sprzedawców – 163 oferty, pozostałych pracowników obsługi biurowej – 139 ofert, pracowników prac dorywczych – 111 ofert, robotników gospodarczych – 83 oferty, operatorów urządzeń przemysłu szklarskiego – 71 ofert, kelnerów – 66 ofert, kucharzy – 49 ofert, kierowców operatorów wózków jezdniowych – 48 ofert. Najmniejsza liczba ofert pracy została zgłoszona w następujących zawodach: pracownik ochrony fizycznej – 11 ofert, brukarz – 11 ofert, kurier – 11 ofert, asystent osoby niepełnosprawnej – 11 ofert, technik technologii żywności-przetwórstwo owocowo-warzywne – 11 ofert, pielęgniarka – 11 ofert, kierowca samochodu dostawczego – 12 ofert, fizjoterapeuta – 11 ofert, pracownik socjalny – 13 ofert, technik administracji – 13 ofert, terapeuta zajęciowy – 13 ofert, nauczyciel przedszkola – 13 ofert,

sprzedawca w branży mięsnej – 14 ofert, kucharz małej gastronomii – 14 ofert, technik farmaceutyczny – 14 ofert.

Spośród ofert zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej najwięcej wolnych miejsc pracy zostało zgłoszonych w zawodzie: przedstawiciel handlowy, kucharz, kelner, sprzedawca, brukarz, ślusarz, elektryk, operator urządzeń przemysłu szklarskiego, kierowca samochodu ciężarowego, kierowca operator wózków jezdniowych, robotnik torowy, pracownik prac dorywczych, kurier, magazynier, robotnik gospodarczy. Miejsca subsydiowane (prace interwencyjne, roboty publiczne, wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy) przeważały w następujących zawodach: robotnik gospodarczy, pozostali opiekunowie dziecięcy, pozostali pracownicy obsługi biurowej, kierowca operator wózków jezdniowych. Natomiast najwięcej miejsc aktywizacji zawodowej (staże, prace społecznie użyteczne) w 2013 roku zostało zgłoszonych w zawodzie: pozostali pracownicy obsługi biurowej, sprzedawca, fryzjer, nauczyciel przedszkola, pomoc kuchenna, robotnik gospodarczy oraz pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu.

2.2. Napływ ofert pracy według sekcji PKD

Tabela 5. Oferty pracy według sekcji PKD zgłoszone w 2013 roku

Sekcja PKD	Oferty pracy zgłoszone w 2013 roku
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	500
Przetwórstwo przemysłowe	314
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	256
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	175
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	148
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	141
Edukacja	118
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	102
Transport i gospodarka magazynowa	97
Budownictwo	84
Pozostała działalność usługowa	59

Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	58
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	41
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	21
Informacja i komunikacja	11
Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	10
Górnictwo i wydobywanie	6
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3

Źródło: T-II/P-9 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie sandomierskim w 2013 roku

Najwięcej ofert pracy w 2013 roku wpłynęło w następujących sekcjach PKD:

- przetwórstwo przemysłowe,
- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych,
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne,
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca,
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi,
- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją,
- edukacja,
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna,
- transport i gospodarka magazynowa,
- budownictwo.

W 2013 roku nie wpłynęła żadna oferta pracy w następujących sekcjach PKD:

- organizacja i zespoły eksterytorialne,
- działalność nie zidentyfikowana,
- gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby.

III. Analiza zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych

3.1. Zawody deficytowe

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.² Do szczególnej analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych stosowany jest wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów $k(W^k_{n,l})$, który obliczany jest jako stosunek średniej miesięcznej liczby ofert pracy w zawodzie k do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k.

$$W_1^k = \bar{O}_1^k : B_1^k$$

\bar{O}_1^k - średnia miesięczna liczba ofert pracy

B_1^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$$W^k_{n,l} > 1,1 \text{ to zawody deficytowe}$$

Tabela 6. Zawody deficytowe w powiecie sandomierskim w 2013 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	„Napływ” bezrobotnych w 2013r.	Oferty pracy zgłoszone w 2013r.	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	818116	Operator urządzeń przemysłu szklarskiego	2	71	35,5
2.	741103	Elektryk	1	34	34
3.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	1	18	18
4.	441202	Kurier	1	11	11
5.	721204	Spawacz metodą MAG	1	9	9
6.	216604	Projektant grafiki	1	8	8
7.	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	1	8	8
8.	343301	Bibliotekarz	1	8	8
9.	524902	Doradca klienta	2	15	7,5

² Zalecenia metodyczne do prowadzenia zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003, str.6

10.	331203	Referent(asystent) bankowości	1	7	7
11.	343901	Animator kultury	1	6	6
12.	832202	Kierowca samochodu dostawczego	2	12	6
13.	941201	Pomoc kuchenna	7	41	5,8571
14.	332203	Przedstawiciel handlowy	9	43	4,7778
15.	214903	Inżynier automatyki i robotyki	1	4	4
16.	233016	Nauczyciel muzyki	1	4	4
17.	241202	Doradca finansowy	1	4	4
18.	523002	Kasjer handlowy	1	4	4
19.	531202	Asystent nauczyciela przedszkola	1	4	4
20.	834401	Kierowca operator wózków jezdniowych	12	48	4
21.	331301	Księgowy	6	22	3,6667
22.	234104	Nauczyciel języka angielskiego w szkole podstawowej	1	3	3
23.	325905	Opiekunka dziecięca	2	6	3
24.	611306	Ogrodnik terenów zieleni	2	6	3
25.	751402	Przetwórcza owoców i warzyw	1	3	3
26.	962906	Woźny	1	3	3
27.	422602	Recepcjonista	3	7	2,3333
28.	513202	Barman	7	16	2,2857
29.	711601	Brukarz	7	11	2,2
30.	334306	Technik administracji	6	13	2,1667
31.	341205	Pracownik socjalny	6	13	2,1667
32.	432103	Magazynier	13	27	2,0769
33.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	21	43	2,0476
34.	515303	Robotnik gospodarczy	41	83	2,0244
35.	216503	Inżynier geodeta-geodezja inżynieryjno-przemysłowa	1	2	2
36.	241304	Specjalista bankowości	1	2	2

Źródło: T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie sandomierskim w 2013 roku

Z powyższej tabeli widać, że największy udział w rynku pracy ma zawód operator urządzeń przemysłu szklarskiego. Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2013 roku wynosiła 5,9167, zaś średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013 roku wynosiła 0,1667. Natomiast najmniejszy udział w rynku pracy ma zawód specjalista

bankowości. Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2013 roku wynosiła 0,1667, zaś średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013 roku wynosiła 0,0833.

W porównaniu do 2012 roku deficyt nadal utrzymuje się w takich zawodach jak: operator urządzeń przemysłu szklarskiego, przedstawiciel handlowy, kierowca operator wózków jezdniowych, księgowy, opiekunka dziecięca, woźny, recepcjonista, technik administracji, robotnik gospodarczy, elektryk, projektant grafiki, doradca klienta, referent(asystent) bankowości, pomoc kuchenna oraz nauczyciel muzyki.

3.2. Zawody zrównoważone

Zawód zrównoważony-to zawód, na który występuje na rynku pracy takie samo zapotrzebowanie, co liczba osób poszukujących pracy w danym zawodzie. Wartość wskaźnika jest większa lub równa 0,9 i mniejsza lub równa 1,1.

$0,9 \leq W \leq 1,1$ (wykazują równowagę na rynku pracy)

Tabela 6 Zawody zrównoważone w powiecie sandomierskim w 2013 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	„Napływ” bezrobotnych w 2013r.	Oferty pracy zgłoszone w 2013r.	Wskaźnik intensywności nadwyżki(deficytu) zawodów
1.	325401	Technik fizjoterapii	2	2	1
2.	227101	Diagnosta laboratoryjny	2	2	1
3.	262101	Archiwista	2	2	
4.	311501	Diagnosta uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów	2	2	1
5.	514202	Kosmetyczka	4	4	1
6.	832203	Kierowca samochodu osobowego	8	8	1
7.	931205	Robotnik drogowy	4	4	1

Źródło: T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie sandomierskim w 2013 roku

Zawody, w których zachowana jest równowaga popytu i podaży siły roboczej to technik fizjoterapii, diagnosta laboratoryjny, archiwista, diagnosta uprawniony do wykonywania badań

technicznych pojazdów, kosmetyczka, kierowca samochodu osobowego oraz robotnik drogowy. W tych zawodach średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2013 roku jest równa średniej miesięcznej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w 2013 roku.

3.3. Zawody nadwyżkowe

Przez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.³

$$W < 0,9$$

Tabela 7. Zawody nadwyżkowe w powiecie sandomierskim w 2013r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	„Napływ” bezrobotnych w 2013r.	Oferty pracy zgłoszone w 2013r.	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	331403	Technik ekonomista	127	1	0,0079
2.	242217	Specjalista administracji publicznej	116	1	0,0086
3.	235107	Pedagog	70	1	0,0143
4.	753105	Krawiec	54	1	0,0185
5.	712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	38	1	0,0263
6.	263204	Socjolog	29	1	0,0345
7.	233008	Nauczyciel języka angielskiego	21	1	0,0476
8.	422402	Technik hotelarstwa	35	2	0,0571
9.	213204	Inżynier ogrodnictwa	34	2	0,0588
10.	723105	Mechanik samochodów osobowych	35	3	0,0857
11.	722314	Tokarz w metalu	30	3	0,1
12.	213303	Specjalista ochrony środowiska	9	1	0,1111
13.	241306	Specjalista do spraw finansów	9	1	0,1111
14.	522305	Technik handlowiec	45	5	0,1111
15.	722204	Ślusarz	157	18	0,1146
16.	311925	Technik technologii szkła	8	1	0,125

³ Zalecenia metodyczne do prowadzenia zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003, str.6

17.	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	16	2	0,125
18.	751201	Cukiernik	16	2	0,125
19.	711202	Murarz	57	8	0,1404
20.	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	7	1	0,1429
21.	311408	Technik elektronik	27	4	0,1481
22.	311303	Technik elektryk	13	2	0,1538
23.	214202	Inżynier budownictwa-budownictwo ogólne	12	2	0,1667
24.	214404	Inżynier mechanik-maszyny i urządzenia przemysłowe	6	1	0,1667
25.	214503	Inżynier technologii żywności	6	1	0,1667
26.	233011	Nauczyciel języka niemieckiego	6	1	0,1667
27.	233015	Nauczyciel matematyki	6	1	0,1667
28.	712601	Hydraulik	18	3	0,1667
29.	713102	Malarz budowlany	17	3	0,1765
30.	351203	Technik informatyk	2	8	0,1905
31.	742201	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	5	1	0,2
32.	931301	Robotnik budowlany	47	10	0,2128
33.	512002	Kucharz małej gastronomii	62	14	0,2258
34.	213106	Biotechnolog	4	1	0,25

Źródło: T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie sandomierskim w 2013 roku

Z danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, że sytuacja największej nadwyżki bezrobotnych i niedoboru wolnych stanowisk pracy występuje w zawodzie technik ekonomista. Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2013 roku wynosi 0,833, zaś średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013 roku wynosi 10,5833. Najmniejsza nadwyżka bezrobotnych i niedobór wolnych miejsc pracy występuje w zawodzie biotechnolog, gdzie średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2013 roku wynosi 0,833, zaś średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013 roku wynosi 0,3333.

W porównaniu do 2012 roku nadwyżka utrzymuje się w następujących zawodach: technik ekonomista, specjalista administracji publicznej, pedagog, inżynier ogrodnictwa, mechanik samochodów osobowych, specjalista ochrony środowiska, technik handlowiec, ślusarz, cukiernik, murarz, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, inżynier budownictwa-

budownictwo ogólne, hydraulik, malarz budowlany, technik informatyk, robotnik budowlany oraz kucharz małej gastronomii.

Wskaźnik o wartości określonej jako **MAX** wskazuje, że w danym zawodzie w 2013 roku zostały zgłoszone oferty pracy, natomiast nie zarejestrowali się w tym okresie bezrobotni posiadający te zawody. Do takich zawodów należą m.in.:

- ❖ dyrektor sprzedaży- 1 oferta,
- ❖ prezes- 2 oferty,
- ❖ główny księgowy- 3 oferty,
- ❖ kierownik budowy- 1 oferta,
- ❖ kierownik działu sprzedaży- 2 oferty,
- ❖ główny technolog- 1 oferta,
- ❖ kierownik hotelu- 2 oferty,
- ❖ kierownik działu w handlu detalicznym- 1 oferta,
- ❖ kierownik supermarketu- 2 oferty,
- ❖ inżynier utrzymania ruchu- 1 oferta,
- ❖ towaroznawca- 1 oferta,
- ❖ inżynier budownictwa-budowle i drogi wodne-1 oferta,
- ❖ specjalista do spraw pakowania i opakowań- 1 oferta,
- ❖ architekt- 1 oferta,
- ❖ architekt wnętrz- 2 oferty,
- ❖ projektant wzornictwa przemysłowego- 5 ofert,
- ❖ farmaceuta-farmacja apteczna- 5 ofert.

Z przedstawionej krótkiej analizy zawodów nadwyżkowych i deficytowych wynika, że w strukturze 680 zawodów występujących na rynku pracy powiatu sandomierskiego według intensywności wskaźnika nadwyżki/deficytu wyodrębniono 80 zawodów nadwyżkowych, które stanowiły 12%, 55 zawodów deficytowych, które stanowiły 8% oraz 28 zawodów zrównoważonych, które stanowiły 4%. Pozostałe zawody o wskaźniku równym 0 lub MAX, gdzie o nadwyżce lub deficycie decydował wskaźnik N oznaczający średnią miesięczną nadwyżkę/ deficyt podaży siły roboczej stanowiły 76% zawodów występujących na rynku pracy powiatu sandomierskiego.

Przedstawione zestawienia i analizy danych dotyczących bezrobotnych i ofert pracy, będące wynikiem zastosowania i zaproponowania sposobów obliczania wskaźników intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów pokazuje jedynie pewne zjawiska i tendencje zachodzące na lokalnym rynku pracy.

PODSUMOWANIE

Badanie popytu i podaży na lokalnym rynku pracy, na podstawie analizy powyższych danych dotyczących zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz ofert zgłoszonych przez pracodawców do Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu, pozwala na sformułowanie następujących stwierdzeń:

- W powiecie sandomierskim na koniec grudnia 2013 roku nastąpił wzrost stopy bezrobocia z 12,8% (koniec grudnia 2012r) do 13,4% (koniec grudnia 2013r). Na koniec grudnia 2013r. liczba bezrobotnych wynosiła 5030 osób (w tym 2556 kobiet),
- Bezrobocie dotyka głównie ludzi młodych w grupie wiekowej 18-34 lat (60% ogółu bezrobotnych),
- Grupę najliczniejszą stanowią bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym- 27,5% ogółu bezrobotnych (1388 osób),
- Najwięcej bezrobotnych było zarejestrowanych w zawodach: sprzedawca, ślusarz, technik ekonomista, specjalista administracji publicznej, technik mechanik, krawiec, robotnik budowlany,
- Wśród osób bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki najwięcej bezrobotnych było zarejestrowanych w zawodzie: specjalista administracji publicznej, ekonomista, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik ekonomista,
- Osoby bezrobotne poprzednio pracujące pozostające przez pracy powyżej 12 miesięcy były najliczniej zarejestrowane w zawodach: sprzedawca, technik ekonomista, ślusarz, robotnik gospodarczy, specjalista administracji publicznej, krawiec oraz ekonomista,
- Dominujące zawody wśród bezrobotnych kobiet to: technik ekonomista, sprzedawca, specjalista administracji publicznej, krawiec, ekonomista, technik żywienia i gospodarstwa domowego natomiast wśród bezrobotnych mężczyzn dominujące zawody to: ślusarz, technik budownictwa, technik mechanik, robotnik budowlany,
- Największy napływ bezrobotnych w 2013 roku nastąpił wśród osób bezrobotnych bez zawodu, ślusarzy, sprzedawców, techników ekonomistów, specjalistów administracji publicznej, techników mechaników, techników budownictwa, techników żywienia i gospodarstwa domowego. Mniejszy napływ bezrobotnych widoczny był w zawodach: operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego, piekarz, technik elektronik fizjoterapeuta, socjolog oraz tokarz w metalu,

- W grupie absolwentów największy napływ bezrobotnych był w zawodach: specjalista administracji publicznej, ekonomista, fryzjer, technik farmaceutyczny, pedagog, kucharz małej gastronomii, fizjoterapeuta oraz mechanik pojazdów samochodowych,
- Najwięcej bezrobotnych było zarejestrowanych w następujących sekcjach PKD: handel hurtowy i detaliczny, przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, administracja publiczna i obrona narodowa, działalność nie zidentyfikowana, działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca,,
- Najmniej bezrobotnych było zarejestrowanych w następujących sekcjach PKD: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych, działalność związana z obsługą rynku nieruchomości informacja i komunikacja, górnictwo i wydobywanie, działalność finansowa i ubezpieczeniowa, rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo,
- Najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia był w grupie zawodowej- robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie,
- Do Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu w 2013 roku wpłynęło 2150 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, w tym 1351 ofert zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i 799 miejsc aktywizacji zawodowej (staże, prace społecznie użyteczne). Spośród zgłoszonych ofert pracy 47% to miejsca subsydiowane,
- Pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na m.in. sprzedawców, pozostałych pracowników obsługi biurowej, pracowników prac dorywczych, robotników gospodarczych, operatorów urządzeń przemysłu szklarskiego, kelnerów, kucharzy, kierowców operatorów wózków jezdniowych. Najmniejsza liczba ofert pracy została zgłoszona w zawodach: pracownik ochrony fizycznej I stopnia, brukarz, kurier, asystent osoby niepełnosprawnej, technik technologii żywności-przetwórstwo owocowo-warzywne, pielęgniarka, kierowca samochodu dostawczego, fizjoterapeuta, pracownik socjalny,
- W 2013 roku nie wpłynęła żadna oferta w sekcjach PKD: organizacje i zespoły eksterytorialne, działalność nie zidentyfikowana, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby,
- Zawody deficytowe to m.in.: operator urządzeń przemysłu szklarskiego, elektryk, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, kurier, spawacz metodą MAG, projektant

grafiki, specjalista do spraw sprzedaży, bibliotekarz, doradca klienta, referent(asystent) bankowości,

- Zawody zrównoważone: technik fizjoterapii, diagnosta uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów, archiwista, diagnosta laboratoryjny, kierowca samochodu osobowego, robotnik drogowy,
- Zawody nadwyżkowe to m.in.: technik ekonomista, specjalista administracji publicznej, pedagog, krawiec, technolog robót wykończeniowych w budownictwie, socjolog, nauczyciel języka angielskiego, technik hotelarstwa, inżynier ogrodnictwa, mechanik samochodów osobowych.

Opracowany raport oparty jest na ograniczonym zakresie danych. Stanowi on jedynie diagnozę ale jest również podsumowaniem sytuacji panującej na lokalnym rynku pracy. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych może stać się źródłem informacji dla m.in.: bezrobotnych, pracodawców, instytucji zajmujących się problematyką rynku pracy, szkół ponadgimnazjalnych, instytucji szkoleniowych.

